

4. Моца, А.А, Шевчук, С.М., Середа, Н.М. Перспективи післявоєнного відновлення сфери туризму в Україні. Економіка та суспільство, (41). URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-41-31>

В. О. Рєзунова, І. С. Мареха

*Сумський державний педагогічний університет
імені А.С.Макаренка*

АРТ-ТУРИЗМ ТА ДРАЙВЕРИ ЙОГО РОЗВИТКУ

У роботі дається визначення арт-туризму як нової категорії туристики. Здійснено класифікацію арт-об'єктів та оцінено їх значення для розвитку туризму. Ідентифіковано динамічні та статичні драйвери розвитку арт-туризму. Обґрунтовано значення арт-туризму для підвищення туристичної привабливості міста.

Ключові слова: арт-туризм, культура, арт-об'єкти, драйвери, туристична привабливість.

The work defines art tourism as a new category of tourism. The classification of art objects was carried out and their importance for the development of tourism was assessed. Dynamic and static drivers of the development of art tourism have been identified. The significance of art tourism for increasing the tourist attractiveness of the city is substantiated.

Keywords: art tourism, culture, art objects, drivers, tourist attractiveness.

Постановка проблеми. Вагоме значення для розвитку туристичної привабливості території останнім часом починають відігравати арт-об'єкти, в яких туристам передається творчий задум автора-креатора. Арт-туризм здатний дивувати туристів креативом та унікальністю, а тому вибір його у якості об'єкта дослідження є вмотивованим та обґрунтованим.

Мета роботи. Метою даної роботи є визначення сучасної ролі арт-туризму та основних драйверів його розвитку. Для досягнення зазначеної мети було поставлено вирішити наступні завдання: визначити поняття «арт-туризм» як нової категорії туристики; класифікувати арт-об'єкти та оцінити їх значення для розвитку туризму; ідентифікувати драйвери розвитку арт-туризму.

Виклад основного матеріалу. Арт-туризм – це нова галузь туристики, відокремлена від більш широкого сегменту, відомого як культурний туризм. Культурно-пізнавальний туризм є найпопулярнішим та наймасовішим видом туризму. Використання нових способів і механізмів просування культурного туристичного продукту сприяло переходу культурного туризму на новий рівень.

Так відокремився сегмент арт-туризму, що обумовлено зростанням інтересу туристів як до розкритих, всесвітньо відомих, так і локальних, аматорських арт-об'єктів. Класифікація арт-об'єктів наведена на рис. 1.

Рис. 1. Класифікація арт-об'єктів у міському середовищі [3]

Зростання інтересу до арт-туризму відбувалося на початку 21 століття. Цьому інтересу передувала зацікавленість пам'ятками культурно-історичної спадщини. Проте традиційний культурний туризм настільки масштабувався, що на даному етапі розвитку його вже вважають громіздким та перевантаженим, словом, овер-туризмом. Можна стверджувати, що арт-туризм виникає як альтернатива та новий тренд, який може зацікавити сучасних туристів.

Арт-туризм слід розуміти як будь-яку активність, що передбачає відвідування місць та об'єктів з метою зустрітися з мистецтвом [2]. Такий вид туризму цікавий для тих, хто подорожує виключно з метою долучитися до мистецтва, а також охоплює тих відвідувачів, які відвідують арт-об'єкти в рамках певних турів та під час екскурсій. Арт-об'єкти є доволі популярними атракторами для туристів. Вони несуть в собі матеріальну та художню цінність, викликаючи емоції у туристів. Арт-об'єкти на сьогодні поволі витісняють такі загальновідомі поняття як «витвори мистецтва» та «пам'ятки архітектури». Арт-об'єкти все частіше інтегруються у публічний простір міста.

Основні драйвери, що впливають на розвиток арт-туризму, можна розподілити на два блоки: статичні і динамічні. Статичні

драйвери є незмінними в часі (природно-кліматичні умови, географічне положення, культурна спадщина та історичні передумови). До динамічних драйверів відносяться наступні (рис. 2).

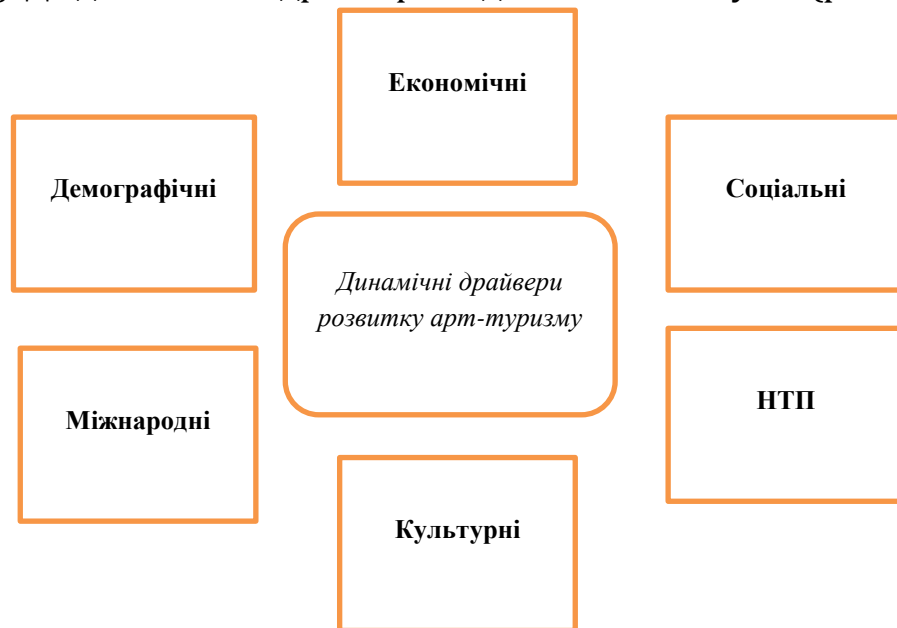

Рис. 2. Динамічні драйвери розвитку арт-туризму [1]

Економічні чинники передбачають перш за все зростання доходів туристів та відносно здешевлення турів, що робить їх більш доступними.

Соціальні драйвери спонукають туристів шукати емоції та полювати за враженнями та долучатися до витворів художньої творчості.

Науково-технічний прогрес (НТП) дозволяє втілювати у реальність футуристичні арт-інсталяції.

Культурні фактори дозволяють перетворити туристичну подорож на інтелектуальний відпочинок шляхом відвідування форумів сучасного мистецтва.

Міжнародні драйвери сприяють поширенню процесів глобалізації та долучення туристів до масової художньої культури.

Демографічні чинники рухають процесами урбанізації та сприяють перетворенню сучасних міст на арт-середовище.

Висновки. Арт-туризм має визначальне значення для розвитку території, особливо це стосується сучасних міст як зручних локацій для арт-об'єктів. Арт-туризм, на відміну від, скажімо, темного туризму, сприяє формуванню позитивних вражень у туристів та сприяє їх інтелектуальному відпочинку. Успішна імплементація арт-проектів на пряму визначається вдалою комбінацією відповідних чинників.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Момонт Т. В. Основні фактори розвитку ринку туристичних послуг. *Економіка. Управління. Інновації*. 2012. № 1 (7). URL : https://tourlib.net/statti_ukr/momont4.htm
2. Плюта О. П. Роль арт-туризму в процесі формування туристичної привабливості території. *Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв* : наук. журнал. 2021. № 3. С. 47-52.
3. Федорович І. Арт об'єкти. URL : <https://helsinki.org.ua/wp-content/uploads/2018/03/007.pdf>

Р. Л. Федіченко, Я. В. Євтушенко

*Сумський державний педагогічний університет
імені А.С.Макаренка*

МІНІМАЛЬНА ІНДИВІДУАЛЬНА АПТЕЧКА ТУРИСТА В УМОВАХ ВІЙНИ АБО ПІСЛЯВОЄННИЙ ЧАС

Існує багато сучасного обладнання, яке може бути в аптечках для надання першої домедичної допомоги і протидії травмам, що загрожують життю людини і можуть призвести до смерті. Індивідуальна аптечка туриста під час бойових дій або навіть в післявоєнний час повинна бути укомплектована згідно зі спеціальними рекомендаціями для допомоги на полі бою. Індивідуальна аптечка може бути використана як самим потерпілим для самопомоги, так і учасником групи для взаємодопомоги іншим.

Ключові слова: *індивідуальна аптечка, масивна кровотеча, гіпотермія, пневмоторакс, турнікет, гемостатична марля, декомпресійна голка.*

There is a lot of modern equipment that can be included into first-aid kits to provide pre-medical assistance and counteract injuries which are life-threatening and may lead to death. An individual first-aid kit of a tourist in the conditions of combats or even in a post-war period should be equipped in accordance with special recommendations for assistance on the battlefield. An individual first-aid kit can be used both by a wounded person for self-help and by a member of the group for mutual help.

Keywords: *individual First Aid Kit, massive bleeding, hypothermia, pneumothorax, tourniquet, hemostatic gauze, decompression needle.*

Постановка проблеми. Життя людини – найвища цінність. Організація і проведення туристичних походів в умовах війни, бойових дій або післявоєнний час в країні вже є умовною небезпекою, та може загрозувати життю і здоров'ю туриста, через те що навіть в післявоєнний час в країні деякий час залишаться приховані від людського ока міни, гранати, СВП з різним видом встановлення чи зберігання, а також нелегальна вогнепальна зброя у населення. Тому кожен турист зобов'язаний мати при собі індивідуальну аптечку з приладдям, яке буде направлене на рятування життя при отриманні травм в умовах війни, бойових дій